

PRAVILNIK

O BLIŽIM USLOVIMA ZA POČETAK RADA I OBAVLJANJE DELATNOSTI I NORMATIVIMA I STANDARDIMA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI USTANOVA SOCIJALNE ZAŠTITE ZA SMEŠTAJ DECE I OMLADINE OMETENE U RAZVOJU

("Sl. glasnik RS", br. 88/93)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi u pogledu prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih radnika za početak rada i obavljanje delatnosti, kao i normativi i standardi za obavljanje delatnosti ustanova za smeštaj dece i omladine ometene u mentalnom razvoju, višestruko ometene u razvoju, obolele od autizma i telesno invalidne dece i omladine.

Normativi i standardi za obavljanje delatnosti ustanova iz stava 1 ovog člana primenjuju se i za obavljanje delatnosti u odeljenjima za smeštaj dece i omladine ometene u razvoju u drugim ustanovama.

II USLOVI U POGLEDU PROSTORA, OPREME I POTREBNIH STRUČNIH I DRUGIH RADNIKA ZA POČETAK RADA I OBAVLJANJE DELATNOSTI USTANOVA

1. Uslovi u pogledu prostora

Član 2

Ustanova socijalne zaštite za smeštaj dece i omladine ometene u mentalnom razvoju, višestruko ometene u razvoju, obolele od autizma i telesno invalidne dece i omladine, (u daljem tekstu: ustanova) treba da ispunjava sledeće građevinsko-tehničke uslove:

- 1) da se osniva u naseljenom mestu gde su razvijene saobraćajne i druge veze i komunikacije;
- 2) da je građena od materijala koji obezbeđuje zvučnu i termo izolaciju;
- 3) da je priključena na električnu i telefonsku mrežu;
- 4) da je priključena na javnu vodovodnu mrežu, a ako ona ne postoji, da je obezbeđeno snabdevanje higijenski ispravnom tekućom toplom i hladnom vodom putem hidrofora;

- 5) da je priključena na javnu kanalizacionu mrežu ili propisno izgrađenu septičku jamu;
- 6) da je obezbeđeno grejanje i mehaničko provetranje ukoliko je prirodno provetranje nedovoljno;
- 7) da su podovi u svim sobama od materijala koji nije klizav, ne upija vlagu i lako se održava; podovi u spavaonicama treba da budu od toplog materijala;
- 8) da je obezbeđen nesmetan prilaz prevoznim sredstvom;
- 9) da su vrata na sobama za smeštaj korisnika bez pragova, širine najmanje 1 metar sa zaštitom ukoliko su ostakljena;
- 10) da je širina hodnika najmanje 1,8 m;
- 11) da su u hodnicima i sobama gde su smešteni teško ometani korisnici ugrađeni rukodržači;
- 12) da ima izgrađenu ulaznu rampu čiji nagib ne sme biti veći od 15 stepeni za kretanje invalidskim kolicima;
- 13) da ima 20 m² slobodne površine oko objekta po korisniku, od čega 5 m² zelene površine koja može biti manja i to po 3 m² po korisniku ukoliko postoji u blizini objekta mogućnost korišćenja javnih zelenih površina.

Član 3

Ustanova treba da ima po jednu prostoriju za: dnevni boravak, vaspitno-obrazovni rad, stručne radnike i medicinsko osoblje, kuhinju, trpezariju, garderobu, ambulantu sa izolacionim delom, pranje i održavanje rublja, magacin, obavljanje administrativno finansijskih i drugih poslova; najmanje dve prostorije za specijalizovane radionice, posebne prostorije za spavaonice i sanitarno higijenski čvor sa posebnim delovima (muški i ženski) i salu za fizičko vaspitanje.

Član 4

Sobe i ostale prostorije utvrđene u članu 3 ovog pravilnika treba da ispunjavaju sledeće uslove u pogledu površine po korisniku, i to:

1) spavaonica	najmanje 5 m ²
2) dnevni boravak	najmanje 3 m ²
3) trpezarija	najmanje 1,5 m ²
4) garderoba	najmanje 1,5 m ³
5) radionica	najmanje 6 m ²
6) sala za fizičko vaspitanje	najmanje 4 m ² i 15 m ²

2. Uslovi u pogledu opreme

Član 5

Oprema soba ustanove treba da odgovara nameni i da se može lako održavati.

Uslovi koje ustanova treba da ispunjava u pogledu opreme zavisno od vrste usluga, jesu:

- 1) spavaonica treba da ima ležajeve, sto sa stolicama; orman za odeću sa odvojenim delovima za korisnike, policu i zavesu;
- 2) u stacioniranom delu ustanove za decu do tri godine spavaonica treba da ima pult za pranje i presvlačenje dece;
- 3) soba za dnevni boravak treba da ima odgovarajući broj stolova i stolica, televizor i radio aparat;
- 4) soba za vaspitno-obrazovni rad treba da ima odgovarajuću opremu, didaktička sredstva i ostali pribor za vaspitno-obrazovni rad primeren sposobnostima korisnika;
- 5) radionica treba da ima odgovarajuću opremu, sredstva za obuku i alate namenjene za odgovarajuću vrstu radnog osposobljavanja ili radnog angažovanja, primerene sposobnostima i broju korisnika;
- 6) sala za fizičko vaspitanje treba da ima opremu primerenu sposobnostima korisnika;
- 7) soba za stručne radnike ustanove treba da ima radni sto, stolice, ormar i telefon.

3. Uslovi u pogledu stručnih i drugih radnika

Član 6

Ustanova treba da ima zaposlene najmanje sledeće radnike:

- 1) jednog diplomiranog socijalnog radnika odnosno socijalnog radnika;
- 2) jednog defektologa, odnosno specijalnog pedagoga;
- 3) jednog pravnika, odnosno diplomiranog pravnika;
- 4) jednu negovateljicu;
- 5) jednog kuvara;
- 6) jednog pomoćnog radnika u kuhinji, odnosno servirku;
- 7) jednu peglerku - pralju;
- 8) jednu spremačicu;

- 9) jednog radnika na računovodstvenim poslovima;
- 10) jednog radnika na poslovima nabavke i skladištenja;
- 11) jednog radnika na administrativno-tehničkim poslovima i poslovima kadrovske evidencije;
- 12) jednog radnika - portira koji obavlja poslove telefoniste i čuvara;
- 13) jednog radnog instruktora u ustanovi koja ima radionice za radno angažovanje korisnika.

III NORMATIVI I STANDARDI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI

1. Normativi i standardi prostora i opreme

Član 7

Prostor i oprema u ustanovi treba da odgovara uzrastu i specifičnim potrebama korisnika vezanim za vrstu i stepen ometenosti u psiho-fizičkom razvoju.

Član 8

Ustanova treba da ima direktne telefonske linije i telefonsku centralu kojom treba da budu povezane različite službe.

Član 9

Spavaonice po površini treba da odgovaraju broju korisnika (oko 5 m² i 15 m³ po korisniku). U spavaonicama treba obezbediti odgovarajući ležaj za svakog korisnika i posteljinu kompletnu za jedan ležaj. Kreveti u sobama za spavaonice treba da budu veličine 90x200 cm, visine 50 do 60 cm, a u delu ustanove za zavisne korisnike, najmanje 60 cm.

Kreveti za teško ometena lica treba da budu opremljeni.

1. jogi dušek ili sundđer	1 na 2 godine
2. prekrivač	1 na 5 godina
3. jastuk	1 na 5 godina
4. ćebe	2 na 2 godine
5. jastučnica	2 na 1 godinu
6. donji čaršav	5 na 1 godinu
7. navlaka za ćebad	2 na 1 godinu
8. mušema	2 na 1 godinu
9. mali čaršav	5 na 1 godinu
10. jorgan	1 na 3 godine

Član 10

Sanitarno-higijenski čvor za korisnike sa posebnim delovima, muškim i ženskim, treba da ima najmanje jednu VC kabinu na 10 korisnika ako sobe nemaju poseban sanitarni čvor u koji se može ući sa invalidskim kolicima ili posebnim pomagalicama; jednu tuš kabinu sa 20 korisnika i kupatilo sa kadom okrenutom zidu svojom užom stranom kako bi se obezbedio nesmetan pristup sa tri strane i jedan umivaonik sa toplom i hladnom vodom na 10 korisnika.

Sanitarno-higijenski čvor za osoblje treba da ima najmanje dve VC kabine, jedan umivaonik sa toplom i hladnom vodom, tuš kabinu i sobu za garderobu sa muškim i ženskim odeljkom, opremljenu sa metalnim plakarima za odlaganje garderobe.

Član 11

Soba za pranje i održavanje rublja treba da ima delove za: perionicu, sušionicu, peglanje, krpljenje i šivenje, skladištenje čistog rublja i kratkotrajno čuvanje prljavog rublja sa obaveznom selekcijom jako zaprljanog rublja.

Član 12

Soba za pranje i održavanje rublja treba da ima sledeći pribor i opremu:

Red.br.	Naziv predmeta	Trajnost u mesecima
1.	Sto za peglanje	96
2.	Pegla	12
3.	Valjak za peglanje veša	
4.	Polica - pultovi za odlaganje i sortiranje čistog rublja	120
5.	Mašina za šivenje	120
6.	Stolica za mašinu	120
7.	Ogledalo - veliko zidno	60
8.	Radni sto za šivenje	120

U delu za pranje rublja soba treba da ima:

1. mašinu za pranje rublja sa centrifugom i sušarom,
2. korpe za prikupljanje prljavog rublja,
3. otirače za cipele,
4. konopac i štipaljke,
5. betonsku kadu za potapanje prljavog veša.

Član 13

Kuhinja treba da ima odvojene delove - boksove za:

- 1) pripremanje toplih i hladnih jela,
- 2) obradu mesa,
- 3) obradu povrća,
- 4) pripremanje poslastica,
- 5) pranje suđa,
- 6) odlaganje priručnog sitnog inventara,
- 7) priručni magacin,
- 8) otpatke (pomije).

Zidovi u kuhinji treba da su obloženi keramičkim pločicama u visini najmanje 1,5 m od poda.

Član 14

Kuhinja za 250 korisnika treba da ima:

	Komada
1. šporet sa najmanje 4 ringle i rernom	2
2. frižider	10
3. radni sto	20
4. pečenjaru rernu trodelu	2
5. sudoperu	6
6. umivaonik	3
7. panj za sečenje mesa	3
8. univerzalnu mašinu za pripremu namirnica	1
9. mašinu za sečenje hleba	1
10. fritezu	2
11. toplu kupku (denmari)	3
12. električni kazan ili plinski	1
13. električni kiper	1
14. mikser	3
15. topli sto	3
16. vitrinu, orman za posuđe	3
17. viseći element (trodelni)	7
18. ljuštilicu za krompir	1

19. stolicu za osoblje	9
20. parohvatač (aparatus isisavanje mirisa)	1
21. vagu do 100 kg	1
22. vagu decimalnu	2
23. pleh za pečenje	10
24. pleh za kolače	20
25. tiganj nerđajući	20
26. tiganj obični (plehani crni)	20
27. poslastičarski sto sa drvenom pločom	1
28. poslastičarski sto sa mermernom pločom	1
29. otvarač za konzerve (električni)	1
30. kantu za krupne otpatke	2
31. kantu za tečne otpatke (pomije)	2
32. mašinu za pranje sudova	1
33. policu za odlaganje plehova	2
34. policu u priručnom magacinu	6
35. regal u ofisu	1
36. mesoreznicu	1
37. kolica od nerđajućeg metala za prijem mesa	3
38. mašinu za mlevenje mesa	1
39. uređaj za pravljenje kobasica (top)	1
40. posudu za ceđenje rezanaca (dževdžir)	3
41. vangle raznih veličina	10
42. plastičnu posudu i kantu	30
43. lonac od 20 do 50 lit sa poklopcem	10
44. šerpu od 20 do 50 lit sa poklopcem	10
45. aparat za dezinfekciju (prskalica)	1
46. priključak za toplu vodu ili bojler	1
47. garderobni ormar	24
48. stolicu	4
49. sto	2
50. ogledalo	2
51. umivaonik	2
52. mašinu za veš od 5 kg	1
53. SITAN INVENTAR ZA DOPREMU HRANE	
Termos 15 lit	6 (za supe i čorbe)
Termos 12 lit (varivo i mleko)	6
Kasete četiri etaže (za kolače, voće)	6
54. PRIBOR ZA JELO	
Kašiku 25 x 5	250
Viljušku	250

Nož 25 x 5	250
Kašičicu 25 x 5	250
55. PLASTIKA	
Čašu za vodu 0,2 dcl	500
Bokal 1/l	120
Šećernjaču	80
56. METALNO POSUĐE	
Tanjir duboki 25 x 5	250
Tanjir plitki 25 x 5	250
Tanjir dezertni 25 x 5	250
Činija za salatu 25 x 5	250 (male)
57. METALNO NERĐAJUĆE POSUĐE	
Šolje za napitak	250
Činiju za supu sa poklopcem	40
Sipaču kašiku za supu	50
Viljušku za meso	10
Korpu za hleb	50
Nož za hleb	5
Kuhinjski nož (komplet)	5
Hvataljku za kolače	5
Čekić za meso	3
Sataru	4
Oštrač za noževe	2
Špaklu	10
Poslastičarski nož	5
Šerpu sa poklopcem 15 lit.	5
Šerpu sa poklopcem 10 lit.	5
Šerpu sa poklopcem 7 lit.	5
Šerpu sa poklopcem 2 lit.	5
58. OSTALI PRIBOR	
Daščicu za meso (razne veličine)	20 (plastične)
Komplet za začine	6
PVC tacnu 40 cm x 60 cm (čvršće)	100

Član 15

Trpezarija za 250 korisnika treba da ima:

1) stolicu	160
2) sto	40
3) zavesu	(po potrebi)

4) luster	(po potrebi)
5) kolica za posluživanje	10
6) garnišnu	(po potrebi)
7) čajnik	(po potrebi)
8) žardinjeru za cveće	(po potrebi)
9) vešalicu stojeću	(po potrebi)
10) korpu za otpatke	(po potrebi)
11) ogledalo	(po potrebi)
12) aparat za gašenje požara	(po potrebi)
13) držač za peškire	2
14) držač za papir	2

Član 16

Ustanova obezbeđuje odgovarajuće osvetljenje, grejanje, vlažnost, ventilaciju i zaštitu objekta i to:

a) osvetljenje

Prirodno osvetljenje treba da ima optimalni foto-koeficijent u vrednosti od 1:4. Veštačko osvetljenje u sobama gde borave korisnici treba da ima najmanje 100 luksa, u hodnicima i sanitarno-higijenskom čvoru od 60 do 80 luksa, a u radionicama najmanje 150 luksa.

b) grejanje

U ustanovi treba da se obezbedi grejanje tako da temperatura bude:

1. u sali za fizičko vaspitanje od 16 stepeni C,
2. u garderobi i sanitarnom čvoru pri tuširanju i kupanju 20 stepeni C,
3. u sobama za dnevni boravak omladine 20 stepeni C,
4. u sobama za dnevni boravak dece 21 stepen C,
5. u spavaonicama 18 stepeni C.

v) vlažnost

U sobama za decu treba da se obezbedi od 45 do 55 procenata relativne vlažnosti.

g) ventilaciju

U svim prostorijama se obezbeđuje prirodna ventilacije, a veštačka se obavezno obezbeđuje u kuhinji, perionici, fiskulturnoj sali i radionici. Veštačkom ventilacijom treba da se izvrše najmanje tri izmene vazduha u sobi, za jedan sat. Prilikom veštačke

ventilacije kretanje vazduha treba da bude u granicama 0,1 m u sekundi preko zime i 0,3 m u sekundi preko leta.

d) zaštita objekta

Ustanova treba:

1. da obezbedi da nameštaj koji koriste deca nema oštre rubove,
2. da obezbedi da hodnici, sobe za dnevni boravak, trpezarija i sanitarno-higijenski čvor imaju držače,
3. da obezbedi da električne instalacije i uređaji budu osigurani u skladu sa propisima,
4. da uz slobodne površine koje služe za organizovanje slobodnih aktivnosti obezbedi korišćenje sanitarno-higijenskog čvora,
5. da obezbedi zvučnu izolaciju vučnih alatki u radionicama da buka ne prelazi granicu od 70 fona.

2. Normativi i standardi ishrane korisnika

Član 17

Korisnicima se obezbeđuje ishrana u skladu sa principima zdrave hrane, zavisno od njihovog uzrasta i zdravstvenog stanja.

Ukupne dnevne potrebe u ishrani dece i omladine raspoređuju se u pet obroka: doručak, užina, ručak, užina i večera.

Član 18

Predviđene namirnice za ishranu korisnika raspoređuju se na obroke po unapred utvrđenom jelovniku koji se sastavlja za određeni vremenski period (nedelju dana, mesec dana) i od koga se izuzetno može odstupiti (nedostatak odgovarajuće vrste namirnica na tržištu i slično).

Član 19

Ukupne mesečne količine namirnica po jednom korisniku iznose:

Red. br.	Naziv namirnice	Količina
1.	hleb bruto	12,000 kg.
2.	žitarice - brašno i pirinač	2,000 kg.
3.	testenina	1,200 kg.

4.	jaje	20 kom.
5.	sveže meso	2,500 kg.
6.	iznutrice	0,300 kg.
7.	mesne prerađevine	1,000 kg.
8.	mleko	12,00 l.
9.	jogurt	1,00 l.
10.	sir	1,000 kg.
11.	margarin - puter	0,350 kg.
12.	riba	0,900 kg.
13.	povrće	9,000 kg.
14.	voće	5,000 kg.
15.	šećer	1,500 kg.
16.	džem	0,500 kg.
17.	ulje	0,500 l.
18.	svinjska mast	0,500 kg.
19.	keks	1,000 kg.
20.	puding	0,150 kg.
21.	čaj	0,60 kg.

Član 20

Obroci se serviraju u trpezariji, a za teško ometene ili bolesne korisnike u sobi korisnika, kada se korisniku obezbeđuje neophodna pomoć u hranjenju od strane medicinske sestre ili negovateljice.

3. Normativi i standardi garderobe korisnika

Član 21

Normativ odeće i obuće se utvrđuje prema vrsti i stepenu ometenosti u razvoju, i polu smeštenih korisnika.

a) Potrebna obuća po korisniku za period od jedne godine

(1) cipele letenje - 1 par,

(2) cipele zimske - 1 par,

(3) gumene čizme - 1 par,

(4) sandale (kožne ili plastične) - 1 par,

(5) patike - 1 par,

(6) plastične papuče - 1 par,

(7) sobne tople papuče - 1 par, za decu mlađu od 10 godina,

b) Potrebna odeća za period od jedne godine (po korisniku)

	Komada
1. čarape hulahop (devojčice i deca do 10 godina)	3
2. dokolenice i kratke čarape za devojčice	4
3. čarape muške	4
4. čarape ženske	4
5. pantalone muške, zimske	1
6. pantalone muške, letnje	1
7. kratke pantalone	1
8. džemper	2
9. košulja	2
10. rolka	1
11. haljina letnja	1
12. haljina zimska	1
13. pantalone ženske	1
14. suknja zimska	1
15. suknja letnja	1
16. komplet zimskog veša	3
17. komplet letnjeg veša	3
18. pižama	2
19. majice sa kratkim rukavima	2
20. trenerka	1
21. vindjakna	1 (za 2 god.)
22. zimski kaput	1 (za 3 god.)
23. kapa	1 (za 2 god.)
24. šal	1 (za 2 god.)
25. radni mantil ili radno odelo za korisnike preko 15 godina starosti	1 (za 2 god.)

Za teško ometenu decu za period od jedne godine treba obezbediti:

	Komada
1. dokolenice za devojčice	3
2. čarape muške	3
3. džemper	1
4. pamučne mako majice	2
5. komplet veša	1
6. pižame	4
7. pelene	10

4. Normativi i standardi predmeta za ličnu upotrebu

Član 22

a) Potreban lični higijenski pribor za jednu godinu (po korisniku)

Za svakog korisnika treba da se obezbedi		
1.	četkica za zube (sa futrolom)	1 kom.
2.	češalj	1 kom.
3.	sapun za umivanje	12 kom.
4.	šampon	2 lit.
5.	imalin	1 kom.
6.	pasta za zube	12 kom.
7.	toalet papir	24 rolne
8.	vata (za devojčice preko 14 god)	2,4 kgr.
9.	pasta za brij. za dečake preko 15 g.	4 kom.
10.	peškir	4 kom.
11.	četka za cipele (na 15 korisnika)	2 kom.
12.	čaša pvc	1 kom.
13.	kutija za sapun (u dve godine)	1 kom.
14.	prašak za ručno pranje (na grupu mesečno)	1/2 kgr.
15.	krema za lice i ruke	5 kom.

b) Potrebni materijal za održavanje lične higijene u radionicama (po korisniku) za jednu godinu:

1. sapun	3 komada
2. peškir	2 komada
3. toalet papir	6 komada

Član 23

Korisniku za period od godinu dana i u svrhu izvođenja vaspitno-obrazovnog rada, radnog osposobljavanja i radne okupacije treba obezbediti sledeći pribor:

	za umereno i teže ometene i obolele od autizma	za teško ometene
1	2	3
1. sveska u linije	3 kom.	-
2. sveska u kocke	2 kom.	-
3. vodene bojce (kut.)	1 kom.	-
4. drvene bojce (kut.)	1 kom.	2 kom.
5. blokovi za crtanje	2 kom.	2 kom.

6.	olovka	3 kom.	2 kom.
7.	gumica	2 kom.	-
8.	lepak "oho"	1 kom.	-
9.	selotejp	1 kom.	-
10.	papir u boji	3 kom.	1 kom.
11.	plastelin	3 k. na gr.	2 k. na gr.
12.	papirna slovarica	1 kom.	-
13.	bela kreda u kutiji	1 kom.	-
14.	kreda u boji - kut.	2 kom.	-
15.	skicen blokovi	2 kom.	1 kom.
16.	tempere (kut.)	1 kom. na g.	-
17.	šestar	1 kom. na g.	-
18.	lenjir	1 kom.	-
19.	trougao	1 kom.	-
20.	četkica za boje	1 kom.	2 kom. na g.
21.	rezač za olovke	1 kom.	-
22.	kanap	5 kom. na g.	-
23.	konac za vez	5 kom. na g.	3 k. na gr.
24.	spajalice	1 kut. na g.	
25.	rajonadle	2 kut. na g.	-
26.	vunica za tapis.	5 kgr. na g.	1 kgr. na g.
27.	sundër za okupac. i rad.	10 kg. na g.	1 kgr. na g.
28.	slikovnica	5 kom. na g.	2 k. na gr.

5. Normativi i standardi predmeta za zajedničku potrošnju

Član 24

Predmeti za zajedničku potrošnju koriste se za:

- a) organizovanje zabavnog života,
- b) održavanje higijene na nivou ustanove.

a) Radi organizovanja zabavnog života korisnika treba obezbediti:

Red. br.	Naziv artikla	za umer. i teže ometene i obolele od autizma	za teško ometene
1.	lopta	5 kom. na grupu	4 kom. na grupu
2.	društ. igre (razne)	3 na grupu	- na grupu
3.	konstrukt. igrač.	3 na grupu	- na grupu
4.	magnetne table (boje, slova)	1 kompl. na gr.	-

5.	didakt. sredstva	1 kompl. na gr.	-
6.	radio kasetofon	1 na grupu 1 u sobi za	1 na grupu
7.	televizor	dnevni borav.	
8.	video rikorder	1 na dve grupe	-
9.	bicikl	2 na ustanovu	-
10.	tricikl	2 na ustanovu	-
11.	ljljaška	4-6 na ustanovu	3
12.	penjalica	3-5 na ustanovu	2
13.	sanke	2 na grupu	-
14.	tobogan	1 na ustanovu	-
15.	vrteška	3 na ustanovu	-
16.	klackalica	3 na ustanovu	3

b) za ustanovu od 250 korisnika treba mesečno obezbediti sredstva za higijenu prostorija, i to:

1.	sredstva za pranje i dezinfekciju poda	0,015 lit po 1 m ²
2.	sredstva za pranje sanitarija	67 lit.
3.	vim	50 kom.
4.	sonu kiselinu	25 lit.
5.	sredstva za ručno pranje posuđa	120 lit.
6.	varikinu	5 lit.
7.	štirak	10 lit.
8.	krpe (razne)	70 kom.
9.	PVC vreće za smeće	300 kom.
10.	sodu bikarbonu	1,5 kg.
11.	sunđer za zoger	12 kom.
12.	zoger komplet	3 kom.
13.	sredstvo za omekšivanje veša	15 lit.
14.	deterdžent za pranje rublja	603 kg.
15.	sredstvo za beljenje rublja	5 lit.
16.	sredstvo za mašinsko pranje sudova	30 kg.
17.	sredstvo za pranje tepiha	5 kom.
18.	kesu za usisivač	20 kom.
19.	tus trake	5 kom.
20.	polifen za površine	26 lit.
21.	polifen X za ruke	5 lit.
22.	metlu šivenu	8 kom.
23.	rukavicu za jednokratnu upotrebu	5000 kom.
24.	gumenu rukavicu	22 kom.
25.	hiruršku masku	50 kom.

26. kremu za ruke	10 kom.
27. ozon	20 kom.
28. portviš	1 kom.
29. gumirano platno	10 m
30. metlu korovaču	1 kom.
31. sprej za muve	6 kom.
32. grenulat sredstva za pisoar	7 kg.
33. četku za ribanje	1 kom.
34. najlon vreću	100 kom.
35. kesu tregerušu	200 kom.
36. sredstvo za čišćenje šporeta, rerni, kazana i posuđa	3 kom.
37. papirni peškiri	11 kom.
38. čačkalice	15 kut.
39. salvete	3 kut.
40. safe za sredstvo za dezinfekciju sudova	5 kg.
41. poliment za metlu	1 kg.
42. sapun za ruke	15 kom.
43. toalet papir	80 kom.
44. tehehlor forte	5 kg.
45. šibice	15 kom.
46. kesu za zamrzivač	500 kom.
47. lopaticu	1 kom.
48. truleks krupu	20 kom.
49. jelensku kožicu	1 kom.
50. VC četku	2 kom.
51. vakum gumu	3 kom.
52. četku za flaše	1 kom.
53. metlicu	1 kom.
54. četku za hleb	1 kom.
55. papirni tanjir	200 kom.

Za lica teško ometena u razvoju sredstva za higijenu prostorija uvećava se za 20%.

Član 25

U ustanovi treba obezbediti zaštitnu odeću i obuću za osoblje:

	meseca
1. Radni mantil - uniforma za socijalne radnike, defektologe ili specijalne pedagoge, psihologe, radne instruktore, negovateljice, kuvarice, servirke i spremači ce	2 na 24
2. Radna kecelja za kuvare i pomoćne radnike u kuhinji	2 na 24

3. Zaštitna obuća - borosane za kuvarice, negovateljice, servirke i spremačice	2 na 12
4. Radno odelo za majstore	2 na 24
5. Majica za kuvare	2 na 24

6. Normativi u pogledu stručnih i drugih radnika

Član 26

Za organizovanje i realizovanje usluga socijalnog rada, ustanova zavisno od vrste i stepena ometenosti, treba da ima zaposlene sledeće radnike:

1. Dom za decu i omladinu umereno i teže ometenu u razvoju:

(1) jednog socijalnog radnika ili diplomiranog socijalnog radnika u domu kapaciteta do 300 korisnika, a na sledećih 200 i više korisnika još jednog socijalnog radnika;

(2) jednog psihologa na ustanovu;

(3) jednog pravnika ili diplomiranog pravnika na ustanovu kapaciteta preko 200 korisnika;

(4) jednog defektologa - vaspitača za 15 korisnika;

(5) jednog logopeda na ustanovu;

(6) jednog radnog instruktora za svaku radionicu u ustanovi;

(7) jednog koordinatora za vaspitno-obrazovni rad i radno osposobljavanje u domu koji ima više od 250 korisnika;

(8) jedno planera analitičara na ustanovu kapaciteta preko 500 korisnika;

(9) jednog rukovodioca ustanove.

2. Dom za decu i omladinu teško ometenu u razvoju:

(1) jednog socijalnog radnika ili diplomiranog socijalnog radnika u domu kapaciteta do 300 korisnika, a na sledećih 200 i više korisnika još jednog socijalnog radnika;

(2) jednog pravnika ili diplomiranog pravnika;

(3) jednog defektologa;

(4) jednog rukovodioca ustanove.

3. Dom za decu i omladinu obolelu od autizma:

(1) jednog diplomiranog socijalnog radnika na dom kapaciteta do 70 korisnika;

- (2) jednog kliničkog psihologa na dom kapaciteta do 70 korisnika;
- (3) jednog logopeda na dom kapaciteta do 70 korisnika;
- (4) jednog koordinatora stručnog rada na dom kapaciteta do 70 korisnika;
- (5) po jednog defektologa - vaspitača za 6 korisnika;
- (6) jednog rukovodioca ustanove.

4. Dom za telesno invalidnu decu i omladinu sa očuvanim mentalnim sposobnostima:

- (1) jednog socijalnog radnika ili diplomiranog socijalnog radnika na ustanovu;
- (2) jednog psihologa na ustanovu;
- (3) jednog pravnika ili diplomiranog pravnika;
- (4) jednog specijalnog pedagoga - vaspitača na grupu od 12 dece;
- (5) jednog rukovodioca ustanove.

Član 27

Za organizovanje poslova opšte nege, ishrane i higijene korisnika i higijene prostora ustanova treba da ima zaposlene sledeće radnike:

- 1) jednu negovateljicu za 18 lica umereno i teže ometenih u mentalnom razvoju, jednu negovateljicu za 6 korisnika teško ometenih u razvoju, jednu negovateljicu za 6 korisnika obolelih od autizma i jednu negovateljicu za 18 invalidne dece i omladine sa očuvanim mentalnim sposobnostima (za gluvu decu jedna negovateljica na 30 korisnika);
- 2) jednog glavnog kuvara na kuhinju u ustanovi kapaciteta preko 300 korisnika, jednog kuvara na 100 korisnika u prvoj smeni i jednog kuvara na 150 korisnika u drugoj smeni;
- 3) jednog pomoćnog radnika u kuhinji odnosno jednu servirku na 150 korisnika u prvoj smeni i jednog pomoćnog radnika u kuhinji odnosno jednu servirku na 250 korisnika u drugoj smeni;
- 4) jednog organizatora službe ishrane i higijene na ustanovu kapaciteta preko 500 korisnika;
- 5) jednu peglarku - pralju na 50 korisnika;
- 6) jednog šivača posteljine i rublja na ustanovu a za ustanovu kapaciteta preko 500 korisnika još jednog šivača;
- 7) jednog berberina-frizera na ustanovu kapaciteta do 150 korisnika, a na daljih 300 korisnika još jednog berberina-frizera;

8) jednu spremačicu na 30 korisnika u ustanovi.

Član 28

Za obavljanje finansijsko-računovodstvenih poslova, poslova nabavke i skladištenja, ustanova treba da ima sledeće radnike:

- 1) tri radnika na ovim poslovima na ustanovu do 150 korisnika;
- 2) šest radnika na ovim poslovima na ustanovu do 500 korisnika;
- 3) osam radnika na ovim poslovima na ustanovu do 1.000 korisnika.

Član 29

Za obavljanje opštih i zajedničkih poslova ustanova treba da ima zaposlene sledeće radnike:

- 1) jednog radnika na administrativno-tehničkim i poslovima kadrovske evidencije na ustanovu smeštajnog kapaciteta do 200 korisnika i još po jednog radnika na ovim poslovima na svakih daljih 400 korisnika;
- 2) jednog radnika na održavanju objekata i opreme na 150 korisnika u ustanovi;
- 3) jednog vozača-automehaničara na ustanovu i jednog vozača teretnog vozila na ustanovu preko 500 korisnika;
- 4) jednog ložača u smeni po objektu, ako ustanova ima sopstveno loženje;
- 5) dva radnika - portira koji obavljaju poslove i telefoniste i čuvara u ustanovama smeštajnog kapaciteta do 200 korisnika, tri radnika na ustanovu do 500 korisnika i četiri radnika na ovim poslovima na ustanovu preko 500 korisnika;
- 6) jednog radnika u ustanovama smeštajnog kapaciteta preko 500 korisnika na poslovima zaštite na radu i zaštite od požara.

Član 30

Ustanova koja u svom sastavu ima poljoprivrednu ekonomiju treba da ima jednog poljoprivrednog tehničara i jednog poljoprivrednog radnika na 10 hektara površine.

7. Organizovanje stručnog socijalnog rada

Član 31

Usluge stručnog socijalnog rada, zavisno od vrste ustanove, pružaju stručni radnici ustanove: socijalni radnik, psiholog, pravnik, defektolog - vaspitač, logoped, radni instruktor i koordinator stručnog rada.

Član 32

Usluge stručnog socijalnog rada obuhvataju naročito:

- 1) prijem korisnika u ustanovu na osnovu zahteva centra za socijalni rad i kompletne dokumentacije o korisniku (timski pristup);
- 2) obezbeđivanje adekvatnog smeštaja korisnika u zavisnosti od njegovog psihofizičkog statusa (vrste i stepena ometenosti u razvoju);
- 3) pružanje usluga korisnicima u cilju adaptacije na uslove života u ustanovi;
- 4) uspostavljanje ili održavanje kontakta korisnika sa porodicom i srodnicima;
- 5) individualni i grupni rad sa korisnicima;
- 6) ostvarivanje prava korisnika na zdravstvenu zaštitu i drugih prava;
- 7) izradu individualnih programa tretmana korisnika u ustanovi, u kojima će se na osnovu njihovog psihofizičkog statusa programirati učešće u različitim aktivnostima koje se organizuju u ustanovi (vaspitno-obrazovni rad, radno osposobljavanje, okupaciono i radno angažovanje, kulturno, zabavne aktivnosti, rekreativne aktivnosti i drugo);
- 8) ostvarivanje kontinuirane saradnje sa uputnim organom (centrom za socijalni rad) za sve vreme boravka korisnika u ustanovi;
- 9) po potrebi planiranje i realizovanje premeštaja korisnika u drugu ustanovu socijalne zaštite u saradnji sa nadležnim centrima za socijalni rad (timski pristup);
- 10) po potrebi planiranje i realizovanje otpusta korisnika iz ustanove u saradnji sa nadležnim centrom za socijalni rad (timski pristup);
- 11) preduzimanje svih potrebnih stručnih i drugih mera u cilju sprovođenja zakonom predviđenih zadataka ovih ustanova.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33

Ustanove koje, na dan stupanja na snagu ovog pravilnika nemaju zaposlene radnike iz člana 26 tačka 1 podtač. 1-8, tačka 2 podtač. 1-3, tačka 3 podtač. 1-5 i tačka 4 podtač. 1-4, mogu, do 31.12.1993. godine zapošljavati ove radnike samo uz saglasnost Ministarstva za rad, boračka i socijalna pitanja.

Član 34

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaju da važe odredbe Pravilnika o bližim uslovima u pogledu prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih radnika za osnivanje ustanova socijalne zaštite i za obavljanje delatnosti, odnosno poslova socijalne zaštite

("Službeni glasnik RS", br. 75/91 i 52/92) koje se odnose na uslove u pogledu prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih radnika za osnivanje ustanova socijalne zaštite za smeštaj dece i omladine ometene u razvoju i Pravilnik o normativima i standardima za obavljanje delatnosti u domovima za decu i omladinu ometenu u razvoju ("Službeni glasnik RS", broj 52/92).

Član 35

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".